

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 30.5.2012 г.
COM(2012) 324 final

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно националната програма за реформи на Португалия за 2012 г.

и за представяне на становище на Съвета относно програмата за стабилност на Португалия за периода 2012—2015 г.

{SWD(2012) 324 final}

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно националната програма за реформи на Португалия за 2012 г.

и за представяне на становище на Съвета относно програмата за стабилност на Португалия за периода 2012—2015 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики[1], и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия[2],

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент[3],

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

след консултация с Икономическия и финансов комитет,

като има предвид, че:

(1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Европейската комисия да се започне изпълнението на нова стратегия за работни места и растеж — стратегията „Европа 2020“ — въз основа на засилена координация на икономическите политики, която стратегия е съсредоточена върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала на Европа за устойчив растеж и конкурентоспособност.

(2) На 13 юли 2010 г. Съветът прие препоръка относно общите насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоките за политиките

---

1 ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.
2 COM(2012) 324 final.
3 P7_TA(2012) 0048 и P7_TA(2012) 0047.

на държавите членки по заетостта[4], като заедно двата акта представляват т. нар. „интегрирани насоки“. Държавите членки бяха приканени да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националната си икономическа политика и политика по заетостта.

(3) На 12 юли 2011 г. Съветът прие препоръка относно националната програма за реформи на Португалия за 2011 г.

(4) На 23 ноември 2011 г. Комисията прие втория годишен обзор на растежа, с което постави началото на втория европейски семестър за предварително и интегрирано координиране на политиката, залегнало в стратегията „Европа 2020“.

(5) На 2 март 2012 г. Европейският съвет одобри приоритетите, насочени към осигуряване на финансова стабилност, бюджетна консолидация и действия за стимулиране на растежа. Той подчерта необходимостта от продължаване на диференцирана бюджетна консолидация, благоприятстваща растежа, възстановяване на нормалните условия за отпускане на заеми за икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизиране на публичната администрация.

(6) На 2 март 2012 г. Европейският съвет прикани също държавите членки, участващи в пакта „Евро плюс“, да представят своите ангажименти достатъчно рано, за да бъдат включени в програмите им за стабилност или програмите им за конвергенция и в националните им програми за реформи.

(7) На 2 май 2012 г. Португалия представи своята програма за стабилност, обхващаща периода 2012—2016 г., а на 7 май 2012 г. — своята национална програма за реформи.

(8) На 17 май 2011 г. Съветът прие Решение за изпълнение 2011/344/ЕС за предоставяне на средносрочна финансова помощ на Португалия за тригодишен период от 2011 г. до 2014 г. в съответствие с Регламент (ЕО) № 407/2010 на Съвета от 11 май 2010 г. за създаване на европейски механизъм за финансово стабилизиране. В придружаващия го меморандум за разбирателство, подписан на същата дата, и в неговите последващи допълнения се определят условията на икономическата политика, въз основа на които се изплаща финансовата помощ.

(9) Португалия отбеляза добър напредък в много отношения, но все още са налице значителни предизвикателства. Постигането на бюджетните цели продължава да бъде от съществено значение, ако правителството иска да си възвърне пълен достъп до пазара в рамките на програмния период. За да се ограничат рисковете за бюджетните цели за 2012 г., от първостепенно значение е бързото и решително прилагане на структурните бюджетни мерки от програмата. Същевременно правителството следва да се съсредоточи върху реформите, насочени към преодоляване на предизвикателствата пред Португалия, свързани с конкурентоспособността. Бюджетът за 2012 г. не следва по-ранните планове за „фискална девалвация“. Ето защо е още по-важно бързото приемане на

[4] Решение 2012/238/ЕС на Съвета от 26 април 2012 г.

допълнителни структурни реформи на трудовия пазар и на пазара на стоки, за да се намалят разходите за труд, да се увеличи гъвкавостта, да се намалят бариерите за навлизане. От правителството се изискват постоянство и решимост за преодоляване на дълбоко залегнали интереси, които възпрепятстват осъществяването на реформи.

(10) Като цяло при третия преглед на програмата за икономически реформи бе стигнато до заключението, че Португалия изпълнява в срок условията, посочени в Меморандума за разбирателство. По-специално целта за бюджетния дефицит за 2011 г. (5,9 % от БВП) бе преизпълнена, като бе прибегнато до прехвърляне на пенсионните фондове на банките към държавата, което се равняваше на 3,5 % от БВП. Въпреки тази еднократна операция, структурната консолидация през 2011 г. бе значителна и възлезе на 3,5 % от БВП. Банките са на път да изпълнят до края на годината капиталовите изисквания, заложени в програмата, но е необходимо допълнително подобряване на капиталовите позиции през 2012 г. в съответствие с изискванията на програмата и в резултат на искането на Европейския банков орган да се обърне внимание на експозициите към държавен дълг, на програмата за специални проверки на място и планирания трансфер на частните пенсионни фондове на банките.

(11) Свиването на БВП през 2011 г. беше по-слабо от очакваното, тъй като резултатите от износа и потреблението бяха по-добри от предвиденото. Въпреки това през четвъртото тримесечие на 2011 г. и в началото на 2012 г. вътрешното търсене бе слабо, безработицата рязко нарасна, а доверието на стопанските среди бе ниско. Според прогнозите на Комисията от пролетта изгледите за 2012 г. са се влошили и понастоящем се очаква БВП да спадне с 3,3 %, т.е. три процентни пункта повече от прогнозираното през есента. Икономическият растеж през 2013 г. също ще бъде по-слаб от първоначално очакваното. Докато коригирането на външноикономическите показатели бе забележително бързо, като португалският износ завоюва все по-голям пазарен дял извън ЕС, а вносът намаля значително, все още не е сигурно, дали това ще е трайно. Предвид големия външен дълг, натрупан от Португалия, е необходима много съществена допълнителна корекция от структурен характер.

(12) В бюджета за 2012 г. е заложена цел за бюджетен дефицит в размер на 4,5 % от БВП, което е в съответствие с изискванията в програмата за икономически реформи и с препоръките на Съвета към Португалия в рамките на процедурата при прекомерен дефицит. Средносрочните планове за бюджетна консолидация, включени в програмата за стабилност, са също съвместими с определените в програмата за икономически реформи цели за номинален дефицит, като до 2013 г. се очаква да се постигне съотношение на дефицита към БВП от 3 %. В бюджета за 2012 г. са включени мерки за консолидация, които възлизат на над 5 % от БВП и които се състоят от трайни структурни мерки. Две трети от мерките се отнасят до разходната част и включват значително намаляване на заплатите и пенсиите в публичния сектор, намаляване на броя на държавните служители с 2 % (приравнени към пълен работен ден) и рационализация на държавните предприятия. По отношение на приходите в бюджета се предвижда намаляване на освобождаването от данъци, увеличаване на броя на стоките и услугите, които се облагат със стандартната ставка на ДДС, по-високи корпоративни данъци и данъци върху доходите на физическите лица, увеличение на акцизите и активизиране на усилията за борба с укриването на

данъци и измамите. Очаква се дефицитът да продължи да намалява до 1,8 % от БВП през 2014 г. и до 1 % от БВП през 2015 г. Основните рискове за постигането на бюджетните цели са свързани основно със сектора на държавните предприятия и местното и регионалното управление. По отношение на структурното салдо се очаква бюджетната корекция на структурното салдо да бъде над 7 процентни пункта от БВП за 2011─2012 г. Средносрочната бюджетна цел от -0,5 % от БВП е подходящо отражение на изискванията на Пакта за стабилност и растеж. По отношение на публичния дълг се очаква той да достигне своя връх от 115,7 % от БВП през 2013 г. и след това постепенно да се понижава.

(13) Успехът на програмата за икономически реформи зависи в решаваща степен от осъществяването на широк набор от структурни реформи, които ще отстранят липсата на гъвкавост и пречките, които са в основата на десетгодишната стагнация на икономиката. До този момент бе постигнат забележим напредък. В срок е осъществяването на обширния и амбициозен план за реформи в областта на пазара на труда, здравеопазването, жилищното настаняване, съдебната система и неплатежоспособността и регулаторната рамка, в отва число конкуренцията. Също така до този момент приватизацията е много успешна. В мрежовите индустрии напредъкът беше по-неоднозначен. По-специално в енергийния сектор все още е необходимо да бъде изработена всеобхватна стратегия за елиминиране на нарастващия дълг в сектора чрез разглеждане на прекомерните печалби.

(14) В ход е стратегическо препрограмиране на структурните фондове, като се поставя акцент върху подкрепата за младежката заетост и конкурентоспособността (по-специално МСП). Новите мерки укрепват действията в областта на паспорта за заетост, обучението и професионалните квалификации, както и достъпа до финансиране за малките и средните предприятия.

(15) Португалия пое редица ангажименти по пакта „Евро плюс“. Ангажиментите и изпълнението на ангажиментите, поети през 2011 г., се отнасят до подобряване на конкурентоспособността, дела на заетостта и устойчивостта на публичните финанси, като в същото време се заздравява финансовата устойчивост.

ПРЕПОРЪЧВА на Португалия да предприеме следните действия в периода 2012—2013 г.:

да приложи мерките, залегнали в Решение за изпълнение 2011/344/ЕС и допълнително конкретизирани в Меморандума за разбирателство от 17 май 2011 г. и неговите последващи допълнения.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател